

ÚVODNÍ SLOVO

ŽALOUĐÍK J., VYZULA R.

MASARYKŮV ONKOLOGICKÝ ÚSTAV V BRNĚ

Časopis Klinická onkologie předkládá odborné onkologické veřejnosti formou suplementa první ucelený soubor prací o metodice klinických studií, respektive klinických hodnocení jak zní správnější označení. Kontrolované klinické studi jsou nesporně základním nástrojem vědeckého bádání v klinické praxi a hledání optimálních léčebných postupů. Všichni z nich v terapeutickém rozhodování ve své praxi vycházíme. Nejsme si však zcela jisti, že jejich metodologii rozumíme všichni stejně a že si rozumíme i navzájem při jejich interpretacích.

Abychom pomohli tyto obavy rozptýlit, vznikl soubor prací, k němuž bude možné se i v českém onkologickém písemnictví odvolat jako k základnímu a referenčnímu metodologickému zdroji. Nenutili jsme autory jednotlivých článků, aby se zcela vyhnuli anglické terminologii, která v metodologii klinických hodnocení převládá. Není totiž nezbytné se snažit za každou cenu o nešikovné české překlady za situace, kdy pojednáváme o klinických studiích, které jsou organizovány v drtivé většině v zahraničí a pro něž je anglická terminologie normou.

Kromě základních poznatků byl v suplementu dán prostor také názorům, které různé aspekty kontrolovaných klinických hodnocení poněkud problematizují nebo konfrontují s běžnou praxí. Má to přispět ke kritickému myšlení našich onkologů, pro které musejí být závěry klinických studií sice i nádále hlavním vodítkem, nikoli však dogmatem. Současný důraz na standardizaci medicíny má směřovat ke standardizaci a sjednocování nástrojů, nikoli bránit racionální individualizaci léčebných postupů ve prospěch nemocného.

Léčebná péče se také v onkologii odvíjí od stálé interakce s nabídkou a lékovým vývojem velkých farmaceutických firem. Vznik suplementa podpořila firma Roche. Nesporně jí patří dík za to, že vnímá jak cenným spolupracovníkem jsou onkologové nejen informovaní, ale také dostatečně kritičtí, aby medicína nepřestávala sloužit nemocným a nové poznatky byly do praxe uváděny na vědeckém základě.

Věříme, že suplementum pomůže v orientaci zejména mladým lékařům, kteří hledají pro svou praxi hlavní záchytné informace a vzorce pro aplikaci medicíny založené na průkaznosti. Přejeme všem našim lékařům i studentům, aby toto suplementum shledali užitečným příspěvkem ke zdrojům českého onkologického písemnictví.